

Práce se soubory webových stránek

2

Než začnete psát své elementy a atributy v jazyce HTML, měli byste vědět, jak vytvářet své soubory, do nichž budete tento kód psát. V této kapitole se naučíte vytvářet, upravovat a ukládat soubory svých webových stránek. Rovněž se dozvíte, jak naplánovat své webové stránky a uspořádat obsah.

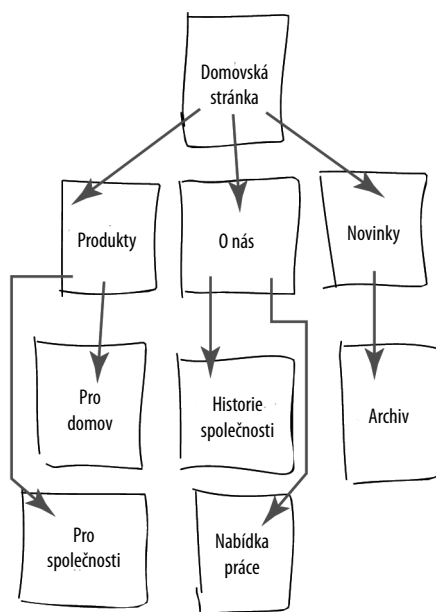
Pokud už se nemůžete dočkat samotného vývoje a víte, jak vytvářet soubory, můžete přeskóčit ke kapitole 3, „Základní struktura dokumentu HTML.“

Plánování webových stránek

Ačkoliv se můžeme vrhnout do vývoje webových stránek po hlavě, je dobrý nápad pozastavit se, zamyslet se a naplánovat své webové stránky (viz obrázek 2.1). Tímto způsobem si stanovíme směr vývoje a později nebude muset tolik přestavovat.

Webové stránky plánujeme následovně:

- Zamyslíme se nad tím, proč vlastně vytváříme tyto webové stránky. Čeho chceme dosáhnout?
- Kdo budou naši návštěvníci? Jak bychom jim mohli přizpůsobit obsah?
- Kolik stránek potřebujeme? Jaké uspořádání upřednostňujeme? Chceme, aby návštěvníci procházeli obsah v určitém

Obrázek 2.1. Nakreslíme si strukturu webových stránek na papír a popřemýšlíme, co by jednotlivé stránky měly obsahovat. To nám pomůže navrhnout správné uspořádání

pořadí, nebo budou moct jednoduše prozkoumat jakoukoliv část obsahu?

- Nakreslíme si návrh našich webových stránek na papír.
- Vymyslíme jednoduchá výstižná jména pro naše stránky, obrázky a jiné externí soubory (více informací lze najít v části „Jména souborů“ v kapitole 1, „Stavební kameny webových stránek“).

Tip: Nepřežeríte to s fází plánování. V určité chvíli musíte také začít psát obsah a zdrojový kód.

Tip: Pokud web moc neznáte, zkuste po něm chvíli jen tak brouzdat, abyste zjistili, jaké máte možnosti. Možná byste měli začít s webovými stránkami své konkurence.

Tip: Bývá běžné (ale nikoliv nezbytné) navrhnout strukturu složek svých webových stránek tak, jak jste si uspořádali kategorie na papíře (viz obrázek 2.1). Více informací najdete v části „Uspořádání souborů.“

Tip: V článku „A Checklist for Content Work“ od Erin Kissaneové (<http://www.alistapart.com/articles/a-checklist-for-content-work/>) získáte představu, jak můžete postupovat při tvorbě obsahu svých webových stránek. Jedná se o ukázkou z její knihy, ve které pojednává o strategii tvorby obsahu.

Tip: Kniha „The Principles of Beautiful Web Design“ od Jasona Beairda (vydána nakladatelstvím SitePoint roku 2010) by vás mohla zaujmout, pokud nejste návrhář nebo teprve začínáte v oblasti návrhu, a přitom vás zajímá, jak navrhnout atraktivní a efektivní webové stránky.

Vytvoření nové webové stránky

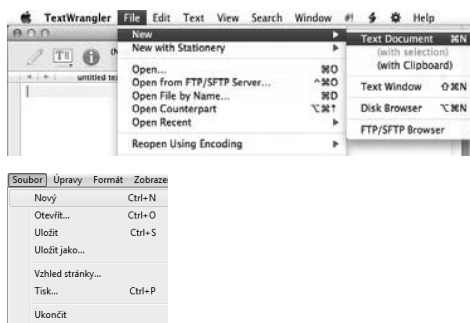
K tvorbě webové stránky nepotřebujeme žádné speciální nástroje. Můžeme používat jakýkoliv textový editor, a to dokonce program Poznámkový blok (viz obrázky 2.2 a 2.4), jenž je součástí operačního systému Windows, nebo program TextWrangler (viz obrázky 2.2 a 2.3), který lze stáhnout zdarma pro operační systém OS X (<http://www.barebones.com/products/textwrangler/>).

Poznámka: Operační systém OS X nabízí editor TextEdit, ale v některých verzích tohoto systému obsahuje chybu, která ztěžuje práci se soubory HTML.

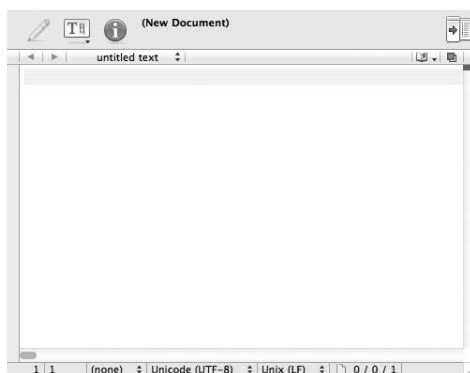
Novou webovou stránku vytvoříme takto:

1. Otevřeme si libovolný textový editor.
2. Vybereme položku **Soubor/Nový**, čímž vytvoříme nový prázdný dokument (viz obrázek 2.2).

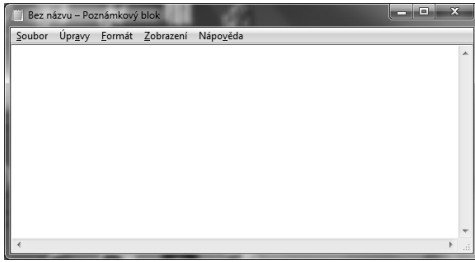
3. Začneme vytvářet obsah stránky HTML, jak popisuje tato kniha počínaje kapitolou 3, „Základní struktura dokumentu HTML.“
4. Uložíme náš soubor. Jak postupovat, si předvedeme v části „Ukládáme naši webovou stránku.“

Obrázek 2.2. Otevřeme si svůj textový editor. Napíšeme kód jazyka HTML do prázdného dokumentu, který se objeví, nebo vybereme položku **Soubor/Nový**. Přesný název položky nabídky se může mírně lišit. U nástroje TextWrangler se jedná o položku **File/New/Text Document**. Nahoře se zobrazuje snímek z textového editoru TextWrangler, zatímco dole lze spatřit snímek nástroje Poznámkový blok

Obrázek 2.3. V operačním systému OS X může editor TextWrangler napsat kód jazyka HTML místo nás. Níže si uvedeme tipy na editory pro tento operační systém, které mají dokonalejší funkce pro psaní kódu

Obrázek 2.4. Poznámkový blok je základní program operačního systému Windows umožňující vytvářet stránky HTML. K dispozici je také řada jiných editorů, jak si ukážeme v následujících tipech

Tip: Existuje spousta textových editorů pro operační systémy Windows a OS X, které jsou vhodné pro psaní kódu jazyka HTML (a jazyka CSS). Mezi jejich běžné funkce patří automatické dokončování kódu a nápověda, což umožňuje psát kód přesněji a rychleji. Rovněž zvýrazňují zdrojový kód, abychom snadněji rozeznali elementy jazyka HTML od textového obsahu. Takových funkcí, z nichž nástroj Poznámkový blok nenabízí ani jednu, poskytují celou řadu. K dispozici jsou jak editory zdarma, tak ty placené, které si většinou zaslouží investici, a navíc je možné si je před koupí vyzkoušet.

Tip: Mezi oblíbené editory pro systém OS X patří BBEdit (<http://www.barebones.com/products/bbedit/>), Coda (<http://www.panic.com/coda/>), Espresso (<http://macrabbit.com/espresso/>), Sublime Text (<http://www.sublimetext.com/>) a TextMate (<http://macromates.com/>). Editor TextWrangler se běžně označuje jako „BBEdit Lite.“ Nejoblíbenějším z těchto editorů je TextMate. Editor SublimeText je také k dispozici na operační systém Windows, stejně tak E Text Editor (<http://www.e-texteditor.com/>), Notepad++ (<http://notepad-plus-plus.org/>) a spousta dalších. Vyhledáte-li vyhledávačem výraz „editor HTML“ najdete další editory.

Tip: Pokud používáte některý z výše uvedených editorů, princip vytváření nového souboru zůstává stejný. Pro editaci existující stránky vyberte položku **Soubor/Otevřít** ve svém zvoleném textovém editoru a označte soubor (více informací je možné najít v části „Editace webových stránek“). Ve zbytku této knihy se dozvíte, jak přidat vlastní kód jazyků HTML a CSS, aby stránka vypadala tak, jak potřebujete.

Tip: Nepoužívejte textové procesory (například aplikaci Word od společnosti Microsoft) pro tvorbu stránek HTML. Můžou totiž do vašich souborů přidat nechtěné znaky a kód přestane fungovat.

Ukládáme naši webovou stránku

Webové stránky vytváříme s pomocí textového editoru, ale jsou určené pro zobrazení mnoha webovými prohlížeči na mnoha platformách. Aby byly dostupné všude, musíme své webové stránky uložit ve formátu prostého textu; tzn. bez zbytečného formátování, které můžou přidávat textové procesory.

Aby webové prohlížeče (a servery) rozpoznaly webové stránky a věděly, že mají interpretovat jejich kód, soubory webových stránek musí mít příponu `.html` (případně `.htm`). Tímto přístupem rovněž na první pohled odlišíme prosté textové soubory od webových stránek. Ačkoliv je možné používat obě přípony, lepším řešením je přípona `.html`.

Ikona webových stránek odpovídá výchozímu webovému prohlížeči našeho operačního systému, a ne editoru, v němž jsme tyto stránky napsali (viz obrázek 2.5). Když poklepáme na soubor webové stránky, otevře se ve webovém prohlížeči, ale nikoliv v textovém editoru. To je skvělé pro testování webových stránek v prohlížeči, ale přináší to krok navíc při editaci webových stránek (více informací se nachází v části „Editace webových stránek“).

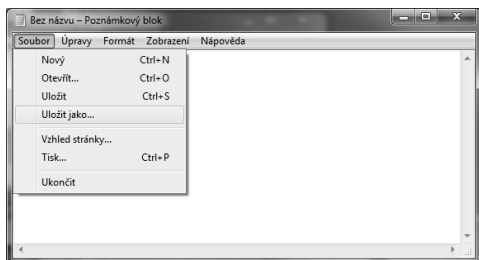

Obrázek 2.5. Sešit aplikace Excel má příponu `.xlsx` a lze ho rozpoznat na základě ikony této aplikace (nahore). Pokud na něj poklepáme, otevře se v aplikaci Excel. Soubor webové stránky má příponu `.html` nebo `.htm` a ikonu výchozího webového prohlížeče (v tomto případě prohlížeče Firefox) nezávisle na tom, v jakém textovém editoru ho vytvoříme. Jestliže na něho poklepáme, otevře se výchozí webový prohlížeč (ne textový editor)

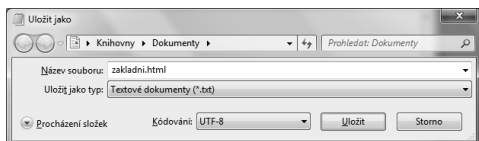
Pro shrnutí – když ukládáme soubor webové stránky, musíme jej uložit ve formátu prostého textu a přiřadit mu příponu *.html* nebo *.htm*.

Webovou stránku uložíme následovně:

1. Jakmile vytvoříme webovou stránku, vybereme ve svém textovém editoru položku **Soubor/Uložit jako** (viz obrázek 2.6).
2. Objeví se dialogové okno, v němž musíme nastavit formát prostého textu (název se může lišit program od programu).
3. Našemu textovému dokumentu přidělíme příponu *.html* (lepší varianta) nebo *.htm*. Toto je velmi důležitý krok.
4. Vybereme složku, do které chceme uložit naši webovou stránku.
5. Klepneme na tlačítko **Uložit** (viz obrázky 2.7 a 2.8).

Obrázek 2.6. V textovém editoru vybereme položku **Soubor/Uložit jako**.

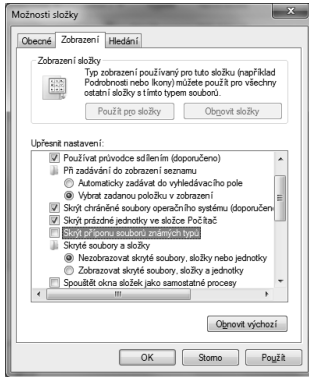
Obrázek 2.7. V nástroji Poznámkový blok si pojmenujeme náš soubor a přidáme mu příponu *.html* nebo *.htm*, vybereme položku **Textové dokumenty (*.txt)** z rozevíracího seznamu **Uložit jako typ** a před klepnutím na tlačítko **Uložit** se ujistíme, že jsme vybrali kódování UTF-8. V různých textových editorech se mohou tyto možnosti nastavení lišit, ale budou velmi podobné

Obrázek 2.8. V nástroji TextWrangler pojmenujeme náš soubor a vybereme umístění, kam bychom ho chtěli uložit. Tento nástroj standardně vybírá kódování UTF-8, ale můžeme si vybrat také alternativní kódování.

Tip: Nezáleží na tom, jestli používáte příponu *.html* nebo *.htm*, třebaže přípona *.html* je vhodnější. Ať už si vyberete jakkoliv, držte se své volby, protože když budete používat jedinou příponu, snadněji si zapamatujete adresy URL.

Tip: Některé textové editory v operačním systému Windows můžou přidávat svou vlastní výchozí příponu k vašemu jménu souboru, přestože jste již za jméno doplnili příponu *.html* nebo *.htm* (to by se nemělo týkat editorů určených přímo pro editaci stránek HTML). Váš soubor pojmenovaný kupříkladu *webova-stranka.html.txt* by se nezobrazoval ve webovém prohlížeči správně. Situace je o to horší, že operační systém Windows obvykle skrývá přípony souborů, takže problém není možné na první pohled rozpoznat. Existují dvě řešení. Prvním z nich je uzavřít jméno souboru do uvozek při jeho prvním ukládání. To by mělo zabránit přidání nadbytečné přípony. Druhým řešením je sdělit systému Windows, aby zobrazoval přípony souborů (viz obrázek 2.9). Díky tomu byste měli postřehnout nadbytečnou příponu a odstranit ji ze jména souboru.

Obrázek 2.9. V nástroji Průzkumník Windows vybereme položku **Nástroje/Možnosti složky**, čímž zobrazíme dialogové okno, které se může mírně lišit v závislosti na verzi systému Windows. Klepneme na kartu **Zobrazení** a ve zde nalezeném seznamu vyhledáme položku **Skrýt příponu souborů známých typů**. Ujistíme se, že příslušné pole je odškrtnuté, aby se zobrazovaly přípony souborů

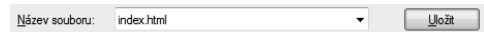
Tip: Jakkmile zvolíte formát prostého textu, váš soubor se obvykle uloží s výchozí znakovou sadou operačního systému. Kdybyste chtěli jinou znakovou sadu, musíte si ji vybrat. Nejlepší volbou je znaková sada UTF-8. Pokud váš textový editor nabízí možnost typu **UTF-8 BOM** nebo něco podobného, zvolte ji. V opačném případě vyberte možnost **UTF-8**. V některých případech nepřidává textový editor značku BOM pro sadu UTF-8, přestože tuto skutečnost přímo nezmiňuje. Pokud se chcete dozvědět o značce BOM nějaké informace, navštívte na adrese <http://cs.wikipedia.org/wiki/UTF-8#BOM>.

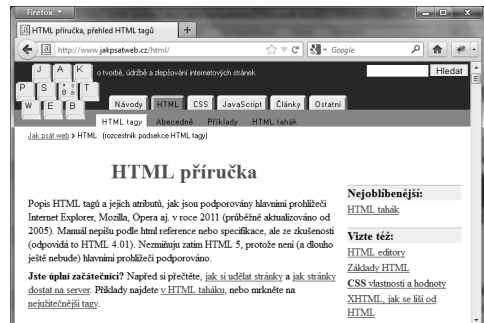
Obrázek 2.10. Spousta textových editorů nám dovoluje vybrat si znakovou sadu, abychom mohli používat písmena a symboly téměř ze všech světových jazyků. Ve většině případů je nejlepší možností znaková sada UTF-8. Měli bychom upřednostňovat možnost **UTF-8 no BOM**, pokud ji náš editor nabízí. V opačném případě se musíme spokojit s možností **UTF-8**. Některé editory mají tuto možnost jako výchozí (například zde zobrazený editor TextWrangler)

Definujeme výchozí a domovskou stránku

Většina webových serverů poskytuje systém pro rozpoznávání výchozí stránky v každé složce, a to na základě jména souboru. Ve většině případů se výchozí stránkou stává soubor *index.html* (viz obrázek 2.11). Pokud tento soubor neexistuje, webové servery obvykle hledají alternativu v podobě souboru *index.htm* nebo *default.htm*. Jestliže náš návštěvník zadá do panelu adresy adresu URL s názvem složky, ale bez jména souboru, zobrazí se výchozí soubor (viz obrázek 2.12).

Obrázek 2.11. Pokud chceme označit soubor jako výchozí stránku dané složky, uložíme ho pod jménem *index.html*

Obrázek 2.12. Když návštěvník píše cestu ke složce, ale neuvodí jméno souboru, zobrazí se výchozí stránka. V tomto příkladu jsme napsali adresu <http://www.jakpsatweb.cz/html/>. Kdybychom napsali adresu <http://www.jakpsatweb.cz/html/index.html>, načetla by se stejná stránka

Výchozí stránka (tradičně *index.html*) nacházející se v kořenové složce našich webových stránek se nazývá **domovská stránka**. Tato stránka se zobrazí, když uživatel uvede jen naši doménu bez jakýchkoliv dalších informací: <http://www.nase-domena.cz>.

Stejným způsobem můžeme vytvořit výchozí stránku pro každou složku svých webových stránek. Kupříkladu výchozí stránka pro složku */produkty/* a */o-nas/* se rovněž může jmenovat *index.html*, ale každá z nich bude ve své vlastní složce. Návštěvníci obvykle přistupují k těmto částem z domovské stránky nebo prostřednictvím nabídky, kterou zobrazíme na všech stránkách.

Specifikace výchozí stránky složky nebo domovské stránky

Uložíme si svůj soubor pod názvem *index.html* (návod lze najít v části „Ukládáme naši webovou stránku“) do požadované složky.

Pokud soubor *index.html* nefunguje jako výchozí stránka na serveru, na němž máte uložené své webové stránky, a přitom jste postupovali podle rad z kapitoly 21, „Publikování stránek na webu,“ konzultujte tento problém se svým poskytovatelem hostingových služeb.

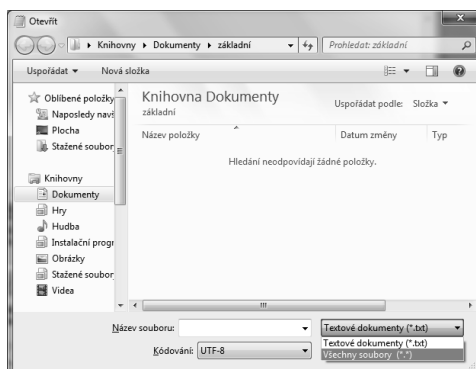
Tip: Jestliže nemáte výchozí stránku uvnitř každé složky, některé servery mohou zobrazovat kompletní obsah složky, což můžete chtít ukazovat návštěvníkům, ale také nemusíte. Pokud chcete ochránit tento obsah před zvědavými návštěvníky, vytvořte výchozí stránku v každé složce, nebo změňte konfiguraci serveru tak, aby skrýval seznam souborů a podsložek. Skrývání obsahu je vhodné zejména pro složky s prostředky; například složky s obrázky, médii, šablonami stylů a skripty jazyka JavaScriptu. Můžete se zeptat svého poskytovatele hostingových služeb, jak byste měli postupovat.

Editace webových stránek

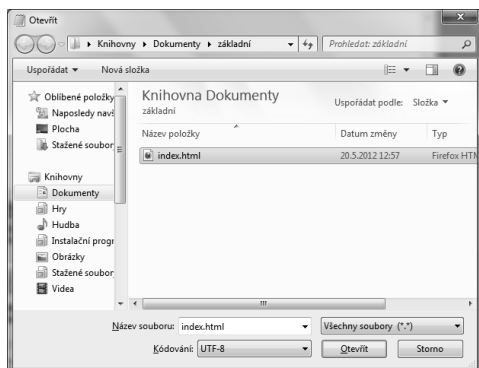
Protože webovou stránku nejčastěji prohlížíme webovým prohlížečem, když na ni poklepneme, otevře se webový prohlížeč zobrazující tuto stránku. Když chceme editovat webovou stránku, musíme ji ručně otevřít v textovém editoru.

Webové stránky editujeme tímto způsobem:

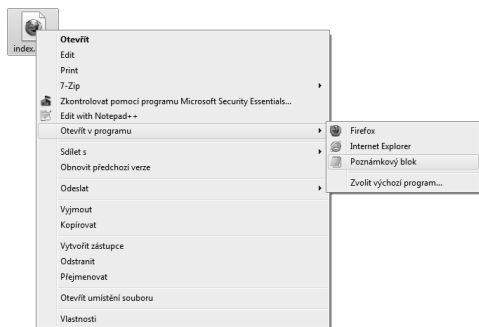
1. Otevřeme si textový editor.
2. Vybereme položku **Soubor/Otevřít**.
3. Vyhledáme složku, která obsahuje požadovaný soubor.
4. Pokud se náš soubor v příslušné složce nezobrazuje, zkusíme vybrat položku **Všechny soubory** (nebo podobnou položku; viz obrázky 2.13 a 2.14). Skutečné jméno této položky a její umístění se může lišit program od programu a platforma od platformy.
5. Klepneme na tlačítko **Otevřít**. Tím jsme přichystali náš soubor k editaci.

Obrázek 2.13. Některé textové editory v operačním systému Windows (kupříkladu Poznámkový blok) nevidí soubory HTML automaticky. Musíme vybrat položku **Všechny soubory**, abychom zobrazili soubory se všemi příponami

Obrázek 2.14. Až zobrazíme soubory se všemi příponami, můžeme si zvolit požadovaný soubor a otevřít ho klepnutím na tlačítko **Otevřít**

Obrázek 2.15. V operačním systému Windows můžeme rovněž klepnout pravým tlačítkem na ikonu dokumentu a z kontextové nabídky vybrat položku **Otevřít v programu** a v ní příslušný textový editor. V operačním systému OS X postupujeme stejně

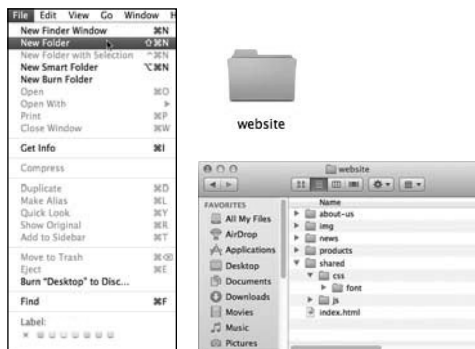
Tip: Když upravíme již dříve uložený dokument, můžeme změny uložit jednoduše klepnutím na položku **Soubor/Uložit**, aniž bychom se museli už starat o formát souboru (popisovaný v části „Ukládáme naši webovou stránku“).

Uspořádání souborů

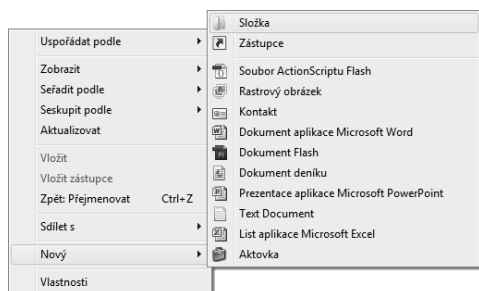
Předtím než budeme mít spoustu souborů, měli bychom se rozmyslet, kam je budeme vkládat. Běžné (nikoliv však nutné) je vytvářet složku pro každou hlavní část webových stránek. Tento postup umožňuje seskupovat související stránky HTML dohromady.

Své soubory uspořádáme následujícím způsobem:

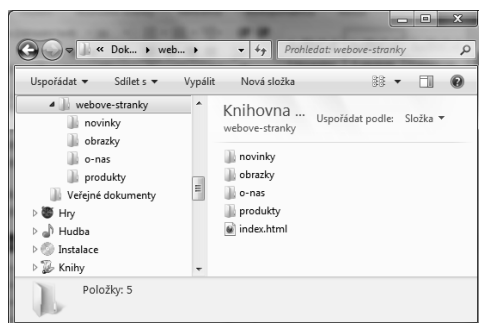
1. Vytvoříme si ústřední složku, do níž budeme ukládat veškerý materiál dostupný na našich webových stránkách. V operačním systému OS X vybereme položku **Soubor/Nová složka** (viz obrázek 2.16). V operačním systému Windows klepneme pravým tlačítkem myši na plochu nebo v nástroji Průzkumník Windows a následně vybereme položku **Nový/Složka** z kontextové nabídky (viz obrázek 2.17). Novou složku pojmenujeme.
2. Vytvoříme podsložky s ohledem na strukturu svých webových stránek (viz obrázky 2.16 a 2.18). Můžeme se kupříkladu rozhodnout vytvořit samostatnou složku pro každou část webových stránek, a to včetně případných podsložek.
3. Dobrým zvykem je vytvářet složku pro obrázky uvnitř kořenové složky webových stránek a potom do ní případně přidat podsložky, abychom své obrázky rozdělili podle sekcí nebo jiných kritérií. Alternativní přístup spočívá v tvorbě složky pojmenované například prostředky, kterou rozdělíme na podsložky s názvy kupříkladu obrázky, videa, šablony-stylu apod. (Více informací o šablonách stylů je k dispozici v kapitole 7, „Stavební kameny kaskádových stylů.“)

Obrázek 2.16. V systému OS X vybereme položku **New Folder** a pojmenujeme si svou složku. Potom vytvoříme samostatnou složku pro každou část webových stránek

Obrázek 2.17. V operačním systému Windows klepneme pravým tlačítkem myši na plochu nebo v nástroji Průzkumník Windows a potom vybereme položku **Nový/Složka** z kontextové nabídky

Obrázek 2.18. Bude-li to žádoucí, můžeme rozdělit novou složku na podsložky

Tip: Používejte krátká popisná jména pro své soubory a složky. Slova v názvech odděľujte nejlépe spojovníky, a ne mezerami. Všechna písmena by měla být malá, aby bylo snadnější zapisovat vaše adresy URL. Více informací o správném pojmenování souborů najdete v části „Jména souborů“ v kapitole 1, „Stavební kameny webových stránek.“

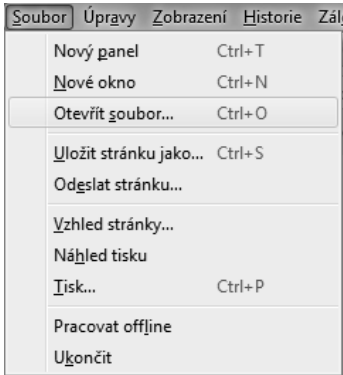
Prohlížení stránek v prohlížeči

Jakmile vytvoříte stránku, určitě se budete chtít podívat, jak vypadá ve webovém prohlížeči. Jelikož nemůžete předvídat, jaký webový prohlížeč budou používat vaši návštěvníci, měli byste si prohlédnout svou stránku v několika webových prohlížečích. Ne všechny prohlížeče totiž zobrazují stránky stejně.

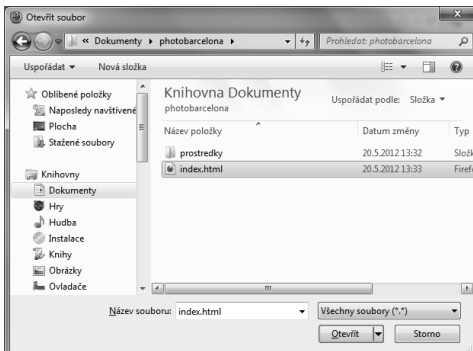
Stránku si zobrazíme ve webovém prohlížeči takto:

1. Otevřeme webový prohlížeč.
2. V závislosti na spuštěném webovém prohlížeči vybereme položku **Soubor/Otevřít**, **Soubor/Otevřít soubor** nebo **Soubor/Otevřít stránku** (viz obrázek 2.19).
3. Objeví se dialogové okno, v němž vyhledáme příslušnou složku na svém počítači, označíme požadovanou stránku a klepneme na tlačítko **Otevřít** (viz obrázek 2.20). Vybraná stránka se zobrazí ve webovém prohlížeči (viz obrázek 2.21) stejným způsobem, jako bychom ji publikovali na webový server (podrobněji se na téma publikování zaměříme v kapitole 21, „Publikování stránek na webu“). Tento postup se může lišit prohlížeč od prohlížeče.

Obrázek 2.19. Z nabídky prohlížeče (v tomto případě prohlížeče Firefox) vybereme položku **Soubor/Otevřít soubor**. V prohlížeči Internet Explorer plní stejnou funkci položka **Soubor/Otevřít**

Obrázek 2.20. Označíme soubor, jež chceme otevřít, a klepneme na tlačítko **Otevřít**

Obrázek 2.21. Daná stránka se otevře ve webovém prohlížeči. Důkladně ji zkontrolujeme, abychom se přesvědčili, že vše postupuje podle našeho plánu

Tip: Většinou postačí poklepat na ikonu stránky, a tím ji otevřeme ve webovém prohlížeči. Pokud už máme webový prohlížeč otevřený, můžeme také přesunout ikonu stránky do okna prohlížeče. To je častokrát nejjednodušší způsob otevření stránky ve webovém prohlížeči, když si na tento způsob zvykneme.

Tip: Některé moderní webové prohlížeče nemají položku **Soubor/Otevřít** ve své nabídce. V tomto případě můžeme zkusit výše popsanou metodu přesouvání ikony.

Tip: Pokud se naše webová stránka neobjevuje v dialogovém okně pro otevření souboru, měli bychom se přesvědčit, zda jsme ji uložili v textovém formátu a přidělili jí příponu `.htm` nebo `.html` (vice informací lze najít v části „Ukládání naší webové stránky“).

Tip: Nemusíme zavírat dokument v textovém editoru, než ho zobrazíme ve webovém prohlížeči, ale samozřejmě ho musíme uložit. Když změníme stránku v textovém editoru potom, co jsme ji otevřeli ve webovém prohlížeči, uložíme stránku v editoru znovu a ve webovém prohlížeči klepneme na tlačítko pro obnovu stránky. Tímto způsobem se změny projeví rovněž ve webovém prohlížeči. Měli bychom také postupovat podle návodu na zobrazení stránky ve webovém prohlížeči, ale to by bylo zbytečně zdouhavé.

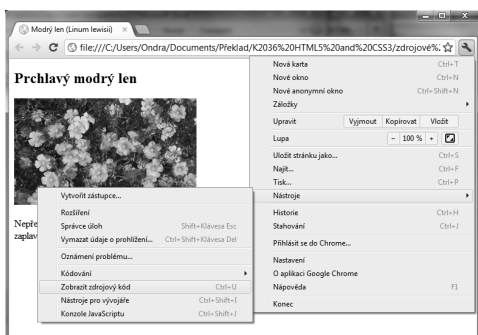
Tip: Naši návštěvníci nevidí obsah webových stránek, dokud je nepublikujeme na webový server (o tom si povíme v kapitole 21, „Publikování stránek na webu“).

Nechte se inspirovat od jiných

Nejjednodušším způsobem, jak se zdokonalit v jazyce HTML, je prohlédnout si stránky, které navrhli a vytvořili jiní vývojáři. Kód jazyka HTML je možné snadno prohlížet a učit se z něj. Neměli bychom však zapomínat, že textový obsah, grafické prvky, hudba, videa, šablony stylů a jiné externí soubory obvykle podléhají autorskému právu. Hlavní princip spočívá v tom, že se necháme cizími stránkami pouze inspirovat, ale potom vytvoříme své vlastní se svým vlastním obsahem.

Prohlížení zdrojového kódu stránek jiných vývojářů:

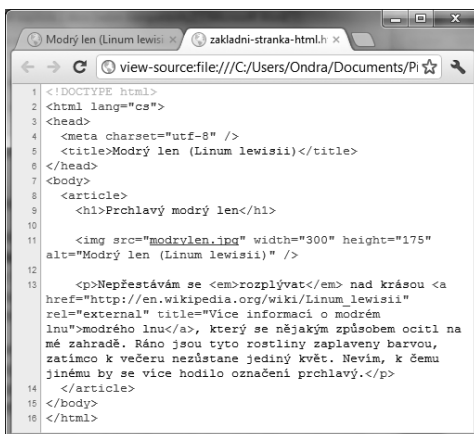
1. Otevřeme webovou stránku v libovolném prohlížeči.
2. Vybereme položku **Zobrazit zdrojový kód** (nebo podobnou položku u příslušného prohlížeče; viz obrázky 2.22 a 2.23). Po klepnutí na ni se objeví zdrojový kód jazyka HTML (viz obrázek 2.24).
3. Případně si můžeme stránku uložit pro pozdější studium.

Obrázek 2.22. Všechny webové prohlížeče na desktopových počítačích mají v nabídce položku, která nám umožňuje prohlížet si zdrojový kód aktuální stránky. Přesný název této položky závisí na konkrétním prohlížeči (například v prohlížeči Chrome se jmenuje **Nástroje/Zobrazit zdrojový kód**)

Obrázek 2.23. Převážná část webových prohlížečů rovněž dovoluje klepnout pravým tlačítkem myši do stránky, následkem čehož zobrazí kontextovou nabídku s položkou **Zobrazit zdrojový kód stránky** (nebo podobnou). To je mnohdy nejjednodušší způsob prohlížení zdrojového kódu, protože může být poměrně obtížné hledat tuto položku ve struktuře hlavní nabídky

Obrázek 2.24. Moderní webové prohlížeče zobrazují zdrojový kód na nové kartě (jako na tomto obrázku) nebo v novém okně, kdežto starší prohlížeče mohou otevřít nastavený textový editor. Barevné zvýraznění odlišuje obsah od atributů a jejich hodnot. Tato funkce se označuje termínem **zvýrazňování syntaxe**. Vlevo uvedená čísla řádků nejsou součástí daného kódu jazyka HTML, a ne všechny webové prohlížeče je zobrazují. Jedná se pouze o pomocné informace, které prohlížeč Chrome zobrazuje na své kartě se zdrojovým kódem stránky

Prohlížení kódu jiných vývojářů pomocí vývojářských nástrojů

Alternativně můžeme kód stránky prohlížet s pomocí vývojářských nástrojů webového prohlížeče. Každý webový prohlížeč má své vlastní nástroje, ale všechny mají některé společné funkce.

Tyto nástroje nabízejí interaktivnější zkoumání zdrojového kódu. Můžeme zkoumat kód jazyka HTML a CSS pro konkrétní části webové stránky, editovat ho přímo v prohlížeči a okamžitě pozorovat výsledky změn. Navíc můžeme tyto nástroje používat na jakýchkoliv stránkách, ne jen na těch našich. Změny v nich provedené jsou dočasné; tyto nástroje totiž nijak nezapisují do skutečných souborů načtené stránky. To je užitečné pro učení, protože můžeme zjistit, jak vývojáři dosáhli určitého efektu nebo si jen tak hrát s kódem a sle-

dovat, co se stane, aniž bychom se museli bát, že něco pokazíme.

Více informací o vývojářských nástrojích v moderních i starších prohlížečích si uvedeme v kapitole 20, „Testování a ladění webových stránek.“

Tip: Neexistuje žádné pravidlo, které by diktovalo, kdo smí umístit webové stránky na web. To je právě na webu úžasné – jedná se o otevřené médium s malými vstupními bariérami. Na webu nepublikují jen experti, ale také naprostí nováčci. Na tuto skutečnost byste neměli zapomínat, když studujete kód jiných webových stránek. Pokud nějaký kód nevypadá pěkně, neměli byste se jím řídit jen proto, že jeho autor publikoval své webové stránky na webu, a vy ne. Můžete narazit na spoustu stránek, z nichž lze pochytit dobré postupy, ale také na celou řadu těch, které (slušně řečeno) nejsou ideální. Nezapomínejte tedy kriticky hodnotit a občas nahlédněte do této knihy nebo jiných zdrojů, pokud si nebudete jistí vhodností určité techniky.

Tip: Z okna (karty) se zdrojovým kódem můžete kód zkopírovat a vložit ho do svého textového editoru. Potom už jenom uložíte daný soubor.

Tip: Zdrojový kód webové stránky, a to dokonce včetně dostupných prostředků, můžete uložit ve většině webových prohlížečů výběrem položky **Soubor/Uložit jako** (nebo **Soubor/Uložit stránku jako**). Webový prohlížeč ale může v tomto případě přepsat některé části zdrojového kódu, takže nebude odpovídat originálu zcela přesně jako při postupu podle předchozího tipu.

Tip: Jak prohlížet kód jazyka CSS dané webové stránky se dozvíte v kapitole 8, „Práce s kaskádovými styly.“